

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Lesoochránárske zoskupenie VLK**, občianske združenie so sídlom v Tulčíku č. 310, IČO: 31 303 862, právne zastúpeným: *JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Štúrova č. 20*, proti žalovanému: **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Námestie Ľudovíta Štúra č. 1, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo 17. septembra 2013, číslo: 7032/2013-1.10 (43/2013 - rozkl.), o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 20. februára 2015, č. k. 6S/285/2013-126, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 20. februára 2015, č. k. 6S/285/2013-126 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „*krajský súd*“) napadnutým uznesením z 20. februára 2015, č. k. 6S/285/2013-126 zastavil konanie. Preskúmaným rozhodnutím zo 17. septembra 2013, číslo: 7032/2013-1.10 (43/2013 - rozkl.) žalovaný zamietol rozklad žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Odboru výkonu štátnej správy z 27. júna 2013, č. 5537/2013-2.2, ktorým **povolil výnimku zo zakázaných činností** uvedených v ustanovení § 35 ods. 1, písm. a/ a f/ zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „*zákon č. 543/2002 Z. z.*“) na **usmrtenie - odstrel jedného jedinca medveďa hnedého** v poľovnom

revíri ~~Slovenská Ľupča S.~~, držať ho a prepravovať. Platnosť rozhodnutia bola obmedzená do 15. decembra 2013 a za podmienok uvedených vo výrokovvej časti prvostupňového rozhodnutia pod bodom 1 až 8.

Krajský súd v odôvodnení uznesenia poukázal na ustálený právny názor, podľa ktorého, ak rozhodnutie orgánu ochrany prírody o povolení na usmrtenie chráneného živočícha - medveďa hnedého podľa § 89 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. stratilo platnosť uplynutím času, na ktoré bolo vydané, odpadol dôvod na ďalšie konanie o povolenie takejto výnimky. Z predmetného dôvodu, keďže výnimka bola žiadateľovi udelená do 15. decembra 2013, súd nepribal do konania žiadateľa Poľovnícke združenie ~~Slovenská Ľupča S.~~, pretože v čase vydania rozhodnutia súdu o žalobe stratilo povolenie žalovaného platnosť a jeho zrušením po tejto lehote, nebudú jeho práva a povinnosti dotknuté. Krajský súd ďalej s poukazom na stanovisko správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. júna 2014, č. Snj 72/2013 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. novembra 2014, sp. zn. 9Sžp/11/2013, uviedol, že neplatnosť povolenej výnimky o povolení na odstrel chráneného živočícha medveďa hnedého, spôsobená uplynutím času, na ktorý bola výnimka povolená, má za následok, že odpadol predmet konania, lebo výnimka, ktorá bola obsahom rozhodnutia už zanikla a neexistuje. Z toho dôvodu správny orgán, prípadne súd, musí konanie o výnimke, a to v ktoromkoľvek štádiu konania zastaviť. Záverom krajský súd dodal, že v čase rozhodovania, čas, do ktorého bola povolená realizácia výnimky na odstrel medveďa hnedého v uvedenom poľovnom revíre uplynul, nastali okolnosti obdobné zrušeniu rozhodnutia o povolení výnimky, a preto súd konanie zastavil.

O náhrade trov konania rozhodol súd s prihliadnutím na ustanovenie § 250k ods. 1, § 246 ods. 1 v spojení s § 146 ods. 1 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) tak, že účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Rozhodnutie krajského súdu považoval za nesprávne z dôvodov uvedených v ustanovení

- **§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP** v spojení s ustanovením § 221 ods. 1 písm. f/ OSP (žalobcovi bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom),

- § 205 ods. 2 písm. d/ OSP (*súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam*) a
- § 205 ods. 2 písm. f/ OSP (*rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci*).

V podanom odvolaní v prvom rade poukázal na jeho postavenie v správnom konaní a v tejto súvislosti na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 8. marca 2011, sp. zn. C-240/09, ktorý sa týkal výkladu článku 9 ods. 3 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a jeho prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia schváleného v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady zo 17. februára 2005, č. 2005/370/ES (ďalej len „*Aarhuský dohovor*“). V tejto súvislosti ďalej uviedol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v ďalších konaniach rozhodol v otázkach žalôb žalobcu týkajúcich sa jeho postavenia v konaniach podľa zákona o ochrane prírody tak, že jeho žalobám vyhovel a bezvýnimočne identickým spôsobom rozhodli aj krajské sudy, ktoré o žalobách žalobcu týkajúcich sa jeho postavenia v uvedenom konaní rozhodovali.

Ďalej uviedol, že krajský súd založil svoje rozhodnutie o zastavení konania o žalobe žalobcu odkazom na stanovisko správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. júna 2014, č. Snj 72/2013, obsah ktorého nepovažuje za reflektujúci platnú právnu úpravu, vrátane práva žalobcu na účinnú účasť v konaniach týkajúcich sa ochrany životného prostredia, pričom napadnuté rozhodnutie krajského súdu bolo vydané v konaní, na ktoré nedopadá ani uvedené stanovisko.

Žalobca tvrdí, že uvedeným rozhodnutím boli porušené jeho ústavné práva uvedené v čl. 44 ods. 1, čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva uvedené v čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

S poukazom na ustanovenia § 248 OSP, § 250d ods. 3 OSP, § 250i ods. 1 OSP uviedol, že citované zákonné ustanovenia jednoznačne svedčia v prospech záveru, že pokiaľ krajský súd zastavil konanie bez toho, aby na to existoval zákonom § 248 OSP predvídaný dôvod, odňal tým žalobcovi možnosť konať pred súdom. Konanie o udelenie výnimky je konaním, ktoré začína na žiadosť žiadateľa tak ako aj v predmetnom konaní, ktoré začalo na žiadosť žiadateľa, ktorým sa domáhal udelenia výnimky zo zákazov v § 35 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z.. Žalobcovi nie je známe a ani z rozhodnutia žalovaného správneho orgánu

nevyplýva skutočnosť, že by žiadateľ zobral svoju žiadosť na udelenie výnimky späť. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. septembra 2013, sp. zn. 1Sžp/6/2013 a z 13. mája 2014, sp. zn. 1Sžp/13/2013. Postup krajského súdu podľa žalobcu v skutočnosti znamená, že nie len v tomto konaní, ale aj v mnohých ďalších konaniach o žalobách žalobcu, by tento bol zbavený možnosti reálne sa domôcť preskúmania zákonnosti rozhodnutí v oblasti ochrany prírody.

Záverom žalobca vyjadril presvedčenie, že tak článok 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru ako aj články 46 ods. 1, 2 a 44 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (zmyslom účasti žalobcu v konaniach pred správnyimi orgánmi a súdmi je realizovať právo verejnosti na zdravé životné prostredie) nezaručujú žalobcovi abstraktné, imaginárne a formálne práva, ale práva skutočné, o ktorých žalobca oprávnenne predpokladá, že ich výkon povedie k efektu, ktorý s využitím týchto práv oprávnenne spája, teda dosiahnutie zákonných rozhodnutí v oblasti ochrany prírody a životného prostredia vôbec.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok - ďalej len „SSP“) preskúmal napadnuté uznesenie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 *veta prvá* OSP a § 212 ods. 1 OSP, § 492 ods. 2 SSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP, § 492 ods. 2 SSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 492 ods. 2 SSP, odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté predom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 244 ods. 1 OSP, v správnom súdnictve preskúmajajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 OSP, rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť

práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 250i ods. 1 OSP, pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 82 ods. 9 písm. a/ zákona č. 543/2002 Z. z., orgán ochrany prírody konanie podľa tohto zákona zastaví, ak dôvod na konanie odpadol;

Podľa § 89 ods. 3 písm. b/ zákona č. 543/2002 Z. z., rozhodnutie vydané podľa tohto zákona stráca platnosť uplynutím času, na ktorý bolo vydané;

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bolo uznesenie krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa zastavil konanie vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo 17. septembra 2013, číslo: 7032/2013-1.10 (43/2013 - rozkl.).

Žalovaný predmetným rozhodnutím zamietol rozklad žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Odboru výkonu štátnej správy z 27. júna 2013, č. 5537/2013-2.2.

Prvostupňový správny orgán (Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Odbor výkonu štátnej správy) ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 2 ods. 1 písm. c/ zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 65 ods. 1 písm. h/ zákona č. 543/2002 Z. z. na základe žiadosti Poľovníckeho združenia ~~Slovenská ĽupčaS.~~ a doručenej prvostupňovému správne mu orgánu dňa 6. mája 2013, v súlade s § 40 ods. 2 a 3 písm. c/ zákona č. 543/2002 Z. z. a § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov menovaným rozhodnutím z 27. júna 2013 **povolil výnimku zo zákazov** ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a/ a f/ zákona č. 543/2002 Z. z. Výnimkou sa žiadateľovi povolilo **usmrtiť - odstreliť jedného jedinca medveďa hnedého** v poľovnom revíri ~~Slovenská ĽupčaS.~~, a to od 1. júna 2013 do 30. novembra 2013 poslieďkou a postriežkou na lokalitách Biela voda, v k. ú. P. a P., k. ú. S., alebo do 15. decembra 2013 len postriežkou na uvedených lokalitách, **držať ho a prepravovať**. Zároveň prvostupňový správny orgán v rozhodnutí stanovil

podrobnejšie podmienky v zmysle § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z. (ďalšie body 2 - 8).

Najvyšší súd zdôrazňuje, že zákonným predpokladom podania správnej žaloby v správnom súdnictve je skutočnosť, že žalobca bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím, ktoré je nezákonné. Správny súd musí preukázať ukrátenie práv žalobcu nezákonným rozhodnutím skúmať *ex officio*. Najvyšší súd má za to, že žalobca nepreukázal ukrátenie na svojich právach, ktoré mu vzniklo rozhodnutím o povolení výnimky podľa § 40 ods. 2 a ods. 3, písm. c/ zákona č. 543/2002 Z. z., keďže v danom prípade, v priebehu súdneho konania napadnuté rozhodnutia stratili platnosť a žalobcova účasť v tomto štádiu konania nemohla spôsobiť ukrátenie jeho práv, t. j. realizácia jeho práv bola teda výlučne formálneho charakteru, avšak reálne nemohla zabezpečiť výhodnejší resp. priaznivejší výsledok. V tejto súvislosti Najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že konanie začalo na žiadosť žiadateľa, ktorý však nepožiadaval o predĺženie výnimky v zmysle § 89 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z.

Najvyšší súd vychádzajúc zo stanoviska Najvyššieho súdu zo 4. júna 2014, č. Snj 72/2013, uverejneného webovej stránke http://www.nsud.sk/data/files/875_stanovisko-snj-72-2013.pdf a aj napriek argumentácii žalobcu zastáva názor, že uplynutie platnosti časovo limitovaného rozhodnutia má za následok, že odpadol predmet konania. Správny orgán preto môže (ba dokonca musí) zastaviť konanie o výnimke, a to v ktoromkoľvek štádiu správneho konania. Za daných okolností „*odpadnutím dôvodu na konanie*“ treba rozumieť v prípade časovo limitovaného rozhodnutia aj stratu „*platnosti rozhodnutia*“ ako právny dôvod, ktorý má za následok odpadnutie predmetu konania v dôsledku uplynutia času, na ktorý bolo vydané. Ak rozhodnutie orgánu ochrany prírody a krajiny o vydaní súhlasu na odstrel jedného jedinca medveďa hnedého, ktorým bola povolená výnimka podľa § 40 ods. 2 a ods. 3, písm. c/ zákona č. 543/2002 Z. z. stratilo platnosť uplynutím času, na ktorý bolo vydané, odpadol dôvod na ďalšie konanie o povolenie takejto výnimky. Rozhodnutie orgánu ochrany prírody potom nemá predmet konania, lebo takýmto predmetom konania nie je povolenie na odstrel jedného jedinca medveďa hnedého. Ak zanikla platnosť rozhodnutia, potom súčasne odpadol aj predmet správneho konania. Uplynutie času, na ktorý bolo vydané rozhodnutie, teda spôsobuje nevyhnutnosť zastavenia konania.

Najvyšší súd zdôrazňuje, že prípadné zrušenie rozhodnutia žalovaného v danom prípade by nepredstavovalo pre účastníka konania reálnu možnosť dosiahnuť rozhodnutie v jeho prospech a bolo by v rozpore so zásadou materiálnej pravdy aj v rozpore so zásadou

hospodárnosti konania. Súd aj správny orgán musia pritom zásadu zisťovania skutočného stavu veci uplatňovať súčasne so zásadou hospodárnosti tak, aby nedochádzalo k zbytočnému predlžovaniu konania a aby sa neprimerane nezvyšovali náklady konania. Iný výklad zákona by smeroval len k formálnemu zopakovaniu konania o rozklade bez toho, aby umožňovalo účastníkovi konania reálnu možnosť dosiahnuť materiálne iné rozhodnutie v jeho prospech a bolo by v rozpore aj so zásadou hospodárnosti správneho konania, ktorá je zakotvená v § 3 ods. 3 správneho poriadku.

Pokiaľ žalobca poukazoval na závery plynúce z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. septembra 2013, č. k. 1Sžp/6/2013 a z 13. mája 2014, č. k. 1Sžp/13/2013, najvyšší súd k tomu dodáva, že uvedené rozhodnutia boli prijaté ešte pred prijatím zjednocujúceho stanoviska správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k zjednoteniu výkladu § 82 ods. 9 písm. a/ a § 89 ods. 3 písm. b/ zákona č. 543/2002 Z. z. o dôsledkoch neplatnosti povolenia na usmrtenie chráneného živočícha na priebeh súdneho konania (*Stanovisko správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. júna 2014, Snj 72/2013*), a preto najvyšší súd nemal dôvod sa týmito rozhodnutiami podrobnejšie zaoberať.

Najvyšší súd z týchto dôvodov stotožniac sa pritom s dôvodmi uvedenými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ustanovenia § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c ods. 1 *veta prvá* OSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalobca nemal úspech a žalovanému náhrada trov konania nepatrí zo zákona.

Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu **nie je** prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 30. novembra 2016

JUDr. Zdenka Reisenauerová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Viera Vraníková